

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. lokakuuta 2022
(OR. en)

12935/22

ECOFIN 925
ENV 931
CLIMA 473
FIN 980

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Päivämäärä:	4. lokakuuta 2022
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	12478/22
Asia:	Neuvoston päätelmät ilmastorahoituksesta YK:n ilmastomuutoksen puitesopimuksen Sharm el-Sheikhissä 6.–18. marraskuuta 2022 pidettävää 27. osapuolikonferenssia (COP27) silmällä pitäen – Neuvoston päätelmät (4. lokakuuta 2022)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston (Ecofin) 3898. istunnossaan 4. lokakuuta 2022 hyväksymät neuvoston päätelmät ilmastorahoituksesta.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT

ILMASTORAHOITUKSESTA

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. TOISTAA, että Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot ovat lujasti sitoutuneet näyttämään esimerkkiä edistämällä kunnianhimoisesti kaikkien Pariisin sopimuksen tavoitteiden toteuttamista ja panemalla täytäntöön Glasgow’n ilmastopimuksen. KOROSTAA, että Euroopan vihreän kehityksen ohjelma muodostaa selkeän ja kattavan kehyksen, jolla edistetään näiden tavoitteiden saavuttamista Pariisin sopimuksen mukaisesti ja rajoitetaan lämpötilan nousu 1,5 celsiusasteeseen ja jota tuetaan erilaisilla ilmastomuutoksen ja ympäristön tilan heikkenemisen torjumiseksi toteutettavilla toimintapolitiikoilla, Kestävä Eurooppa -investointiohjelmalla ja taloudellisilla resursseilla. Näitä ovat muun muassa EU:n monivuotinen rahoituskehys 2021–2027, ulkopolitiikan välineet mukaan lukien, ja väliaikainen elpymisväline Next Generation EU, joissa on osoitettava vähintään 30 prosenttia EU:n talousarviosta ja Next Generation EU -välineen menoista ilmastotavoitteiden tukemiseen; nämä kaikki auttavat pääsemään eurooppalaisessa ilmastolaissa ja 55-valmiuspaketissa vahvistettuihin tavoitteisiin eli saavuttamaan ilmastoneutraaliuden unionissa viimeistään vuoteen 2050 mennessä ja vähentämään kasvihuonekaasujen nettopäästöjä vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasosta.
2. PALAUTTAA MIELEEN, että Venäjän Ukraina kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen jälkeen komissio esitti 24. ja 25. maaliskuuta 2022 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston pyynnöstä REPowerEU-suunnitelman, jolla vastataan tarpeeseen vähentää nopeasti Euroopan unionin riippuvuutta Venäjän fossiilisista polttoaineista, nopeuttaa vihreään energiaan siirtymistä EU:ssa ja tukea EU:n pyrkimyksiä ilmastotavoitteidensa nostamiseksi.

3. PALAUTTAA MIELEEN, että hallitustenvälisen ilmastopaneelin (IPCC) vuoden 2022 raporttien mukaan asialla on kiire. KOROSTAA, että tavoitetasoa on nostettava ja toimia vauhditettava Pariisin sopimuksen ja sen pitkän aikavälin tavoitteiden mukaisesti, ja MUISTUTTAA tässä yhteydessä, että Pariisin sopimuksen 2 artiklalla pyritään tehostamaan maailmanlaajuisia toimia ilmastomuutoksen uhan torjumiseksi muun muassa sovittamalla rahoitusvirrat johdonmukaisiksi suhteessa vähäpäästöiseen kehityskulkuun ja kehitykseen, jossa joustavasti mukaudutaan muuttuvaan ilmastoon. KOROSTAA, että rahoitusvirtojen sovittaminen johdonmukaisiksi suhteessa tähän kehityskulkuun edellyttää maailmanlaajuisia toimia. PAINOTTAA, että tähän liittyviä toimia on kiireesti tehostettava ja että kaikkien hallitusten on laadittava sääntely- ja politiikkakehykset ja tarjottava asianmukaiset kannustimet sellaisten julkisten ja yksityisten investointien houkuttelemiseksi, joita tarvitaan kaikkien maiden kohtaamiin ilmastomuutokseen liittyviin haasteisiin vastaamiseksi. TOTEAA, että viime vuosina on toteutettu yhä enemmän kansainvälisiä aloitteita, joilla pyritään saamaan rahoitus- ja yksityinen sektori mukaan ilmastohaasteeseen vastaamiseksi. KANNUSTAA kaikkia Pariisin sopimuksen osapuolia lisäämään avointa ja kattavaa raportointia ilmastotoimiin käytetystä yksityisestä rahoituksesta. KEHOTTAÄ yksityisiä toimijoita mukauttamaan rahoitusvirtansa Pariisin sopimuksen tavoitteisiin. PANEE huolestuneena MERKILLE, että erityisesti fossiilisten polttoaineiden alalla on edelleen runsaasti yksityistä rahoitusta, jolla tuettavat toimet eivät ole Pariisin sopimuksen mukaisia, ja että käytössä on edelleen haitallisia kannustimia. PALAUTTAA MIELEEN Glasgow'ssa sovitun päätöksen nopeuttaa toimia nykyisen laajuisen hiilivoiman käytön asteittaiseksi vähentämiseksi ja tehottomien fossiilisten polttoaineiden tukien asteittaiseksi lopettamiseksi.
4. TOTEAA, että on kiireellisesti varattava erityinen osio Sharm el-Sheikhissä pidettävässä COP27-kokouksessa käytävälle keskustelulle Pariisin sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan c alakohdasta, jotta osapuolet, yksityinen sektori ja muut sidosryhmät voivat keskustella siitä, miten ne ymmärtävät kyseisen tavoitteen ja miten se saavutetaan, niin että maat voivat saavuttaa ilmastomuutoksen hillitsemistä ja siihen sopeutumista koskevat tavoitteensa ja muut kestävä kehityksen tavoitteet.

5. KOROSTAA kestävää rahoitusta ja ilmastotoimien valtavirtaistamista EU:n talousarviossa koskevien EU:n aloitteiden merkitystä ja sitä, että niissä on tärkeää päästä eteenpäin. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI Euroopan komission kestävään talouteen siirtymisen rahoitusstrategiassa esitettyihin ehdotuksiin, joiden tavoitteena on sovittaa rahoitusvirrat johdonmukaisiksi suhteessa Pariisin sopimuksen tavoitteisiin, sekä G20-ryhmässä ja finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmässä tältä osin tehtyyn työhön. PAINOTTAA ”ei merkittävää haittaa” -periaatteen käyttöä rahoituksen kestävyysvahvistamisessa. TÄHDENTÄÄ globaalin rahoitusjärjestelmän vakauden ja sen ilmastokestävyysmerkitystä ja KOROSTAA sen vuoksi rahoituksen kestävyysnäkökohtien avoimuuden ja ilmastoon liittyvien riskien lieventämisen merkitystä rahoitusjärjestelmässä.
6. KOROSTAA EU:n aloitteita kestävän rahoituksen edistämiseksi kansainvälisesti ja SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI kansainvälisen kestävyysstandardilautakunnan työhön kestävyysliittymien tietojen antamista koskevan maailmanlaajuisen perustason laatimiseksi, tämän kuitenkin rajoittamatta alueellisten tai kansallisten lähestymistapojen tavoitetasoa. KOROSTAA myös kumppaneiden kestävän rahoituksen kansainvälisen foorumin puitteissa tekemän työn merkitystä.
7. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI kansallisten ja alueellisten kestävän rahoituksen kehysten ja välineiden kasvavaan määrään, sillä ne ovat välttämätön askel yksityisen ja hyväntekeväisyyspääoman kanavoimiseksi sinne, missä se on eniten tarpeen Pariisin sopimuksen täytäntöönpanemiseksi. TOTEAA, että kumppanimaiden jatkuvana haasteena on saada käyttöön kestävää rahoitusta laajamittaisesti ja kohtuullisilla kustannuksilla. TUO tältä osin ESIIN EU:n ja jäsenvaltioiden meneillään olevat ja lisääntyvät pyrkimykset antaa kahdenvälistä tai alueellista teknistä apua luotettavien ja soveltuvien kestävän rahoituksen kehysten kehittämiseksi ja kestävyysliittymien rahoitusvälineiden lisäämiseksi. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE äskettäin perustetun kestävän rahoituksen lisäämistä alhaisen ja keskitulotason maissa käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän, jonka tehtävänä on määrittää yksityistä rahoitusta vihreän kehityksen ohjelman ulkoisen ulottuvuuden sekä vihreän, oikeudenmukaisen ja palautumiskykyisen elpymisen toteuttamiseksi kumppanimaissa.

8. KOROSTAA, että on tärkeää lisätä yhteistyötä kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa. PANEE tässä yhteydessä TYYTYVÄISENÄ MERKILLE G7-ryhmän julkilausuman, jonka mukaan tavoitteena on perustaa ilmastoseura kunnianhimoiseksi hallitustenväliseksi foorumiksi, joka tukee Pariisin sopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa nopeuttamalla ilmastotoimia, nostamalla tavoitetasoa päästöjen vähentämiseksi ja edistämällä oikeudenmukaista energiasiirtymää. PAINOTTAA EU:ssa käynnissä olevaa työtä kunnianhimoisten päästövähennysten toteuttamiseksi muun muassa EU:n päästökauppajärjestelmän ja hiilivuodon torjumiseen tähtäävän hiilirajamekanismin käyttöönoton avulla ja KOROSTAA, että hiilen hinnoittelu ja ympäristön kannalta haitallisten fossiilisten polttoaineiden tukien asteittainen poistaminen ovat keskeisiä tekijöitä suotuisassa toimintaympäristössä, jossa rahoitusvirtoja voidaan siirtää ilmastoneutraaleihin, ilmastokestäviin ja kestäviin investointeihin.
9. TOTEAA, että ilmastonäkökohdat on tärkeää ottaa huomioon talouspolitiikassa. On sen vuoksi TYYTYVÄINEN ilmastotoimia varten muodostetun valtiovarainministerien koalition toiminnan ja jäsenistön laajenemiseen ja TOISTAA, että koalitiolla ja sen Helsingin periaatteilla on tärkeä rooli.
10. TOISTAA EU:n ja sen jäsenvaltioiden vahvan sitoumuksen saavuttaa ilmastorahoituksen käyttöönottoa koskeva yhteinen tavoite eli 100 miljardia Yhdysvaltain dollaria vuodessa mahdollisimman pian ja vuoteen 2025 mennessä useista eri lähteistä, ja ODOTTAA, että tavoitteeseen päästään vuonna 2023. VAHVISTAA, että EU ja sen jäsenvaltiot jatkavat määrätietoisesti työtä muiden osapuolina olevien kehittyneiden maiden kumppaneiden kanssa COP26-kokouksen edellä julkaistun ilmastorahoituksen toteuttamissuunnitelman (*Climate Finance Delivery Plan: Meeting the US\$100 Billion Goal*) panemiseksi nopeasti täytäntöön. PALAUTTAA MIELEEN, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat kansainvälisen julkisen ilmastorahoituksen suurin rahoittaja ja että vuodesta 2013 lähtien ne ovat enemmän kuin kaksinkertaistaneet osuutensa ilmastorahoituksesta kehittyvien maiden tukemiseksi. KEHOTTAA muita avunantajia tehostamaan toimiaan tältä osin myös COP26-kokouksen ilmastorahoituksen toteutussuunnitelman mukaisesti ja ODOTTAA raporttia edistymisestä täytäntöönpanosuunnitelman kymmenellä yhteisellä toiminta-alalla ennen COP27-kokousta.

11. PANEE TYYTYVÄISENÄ MERKILLE osapuolina oleville kehittyneiden maiden kumppaneille Glasgow'n ilmastositomuksessa esitetyn kehotuksen, jonka mukaan niiden on vuoteen 2025 mennessä vähintään kaksinkertaistettava sopeutumiseen tarkoitettu kollektiivinen ilmastorahoituksensa kehittyville maille vuoteen 2019 verrattuna, jotta hillitsemiseen ja sopeutumiseen tarjottu lisärahoitus saataisiin tasapainoon. ODOTTAA yhteistyötä muiden osapuolten kanssa tähän kehotukseen vastaamiseksi kiinnittäen samalla edelleen erityistä huomiota maiden ja yhteisöjen heikoimmassa asemassa oleviin väestöryhmiin, erityisesti vähiten kehittyneissä maissa ja pienissä kehittyvissä saarivaltioissa. VAHVISTAA, että EU ja sen jäsenvaltiot ovat valmiita osallistumaan rakentavasti sopeutumisrahoituksen saannin tiellä olevien esteiden ja rajoitteiden poistamiseen, ja KANNUSTAA kehittyviä maita vahvistamaan edelleen osallistumistaan tähän yhteiseen pyrkimykseen. PANEE tässä yhteydessä TYYTYVÄISENÄ MERKILLE sopeutumisrahoituksen epävirallisen mestaruusryhmän (Champions Group on Adaptation Finance) kaltaiset aloitteet, joissa sitoudutaan nostamaan sopeutumisrahoituksen tasoa ja parantamaan sen saatavuutta ja vaikuttavuutta.
12. KOROSTAA, että on tärkeää sisällyttää ilmastotoimet vastaanottajamaiden laajempaan kehityssuunnitteluun ja kansallisiin rahoituskehyksiin, niin että voidaan tukea kestävän kehityksen tavoitteisiin liittyvien kansallisten erityistavoitteiden saavuttamista. PAINOTTAA tässä yhteydessä sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamisen merkitystä. PALAUTTAA MIELEEN, että kansallisesti määritellyt panokset, pitkän aikavälin strategiat ja kansalliset sopeutumis suunnitelmat ovat Pariisin sopimuksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta keskeisiä ja että niillä varmistetaan myönnettyjen varojen täytäntöönpanon avoimuus, säännöllinen seuranta ja niiden vaikuttavuuden jatkuva arviointi.
13. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI vuoteen 2024 asti käytäviin keskusteluihin ilmastorahoitusta koskevasta uudesta yhteisestä määrällisestä tavoitteesta ja VAHVISTAA, että EU osallistuu edelleen rakentavasti näihin keskusteluihin ja on sitoutunut edistämään osallistavuutta. KOROSTAA, että tämän uuden tavoitteen suunnittelussa tarvitaan laaja-alaista ja muutosvoimaista lähestymistapaa, jotta varmistetaan, että kaikki rahoitusvirrat ovat johdonmukaisia suhteessa Pariisin sopimuksen pitkän aikavälin tavoitteisiin ja edistävät siten tehokkaasti hillitsemistä ja sopeutumista, ottaen huomioon kehittyvien maiden tarpeet ja prioriteetit. PAINOTTAA myös tarvetta hyödyntää kokemuksia, joita saadaan ilmastorahoituksen käyttöönottoa koskevan 100 miljardin Yhdysvaltain dollarin yhteisen vuotuisen tavoitteen toteuttamisesta.

14. KOROSTAA tarvetta vahvistaa toimia, tukea ja maailmanlaajuisia koordinoitua ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin liittyvien menetysten ja vahinkojen ehkäisemiseksi, minimoimiseksi ja niihin puuttumiseksi. PITÄÄ tässä yhteydessä MYÖNTEISENÄ käynnistettyä Glasgow'n vuoropuhelua, jossa keskustellaan menetysten ja vahinkojen ehkäisemiseksi, minimoimiseksi ja niihin puuttumiseksi toteutettavien toimien rahoitusjärjestelyistä. KOROSTAA tarvetta ottaa ilmastoriskinäkökulma paremmin huomioon kansallisissa suunnitteluprosesseissa ja kansainvälisessä yhteistyössä. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI kansainvälisiin aloitteisiin, joilla pyritään suojaamaan kehittyviä maita paremmin ilmastonmuutoksen kielteisiltä vaikutuksilta muun muassa ottamalla käyttöön innovatiivisia välineitä ja rahoituslähteitä, kuten globaalia ilmastoriskeiltä suojautumista koskevaan G7-maiden Global Shield against Climate Risks -aloitteeseen, jolla pyritään vahvistamaan ilmasto- ja katastrofiriskeihin liittyvää globaalia rahoitus- ja vakuutusarkkitehtuuria, jotta siitä tulisi johdonmukaisempi, järjestelmällisempi ja kestävämpi. KANNATTAA tavoitetta ottaa ilmastonmuutoksen kielteisiin vaikutuksiin reagoiminen osaksi humanitaarisen avun ja kehitysavun suunnittelua ja toimittamista, koska sillä saattaa olla olennainen merkitys haavoittuvassa asemassa olevien yhteisöjen selviytymiskyvyn kehittämiseksi ja parantamiseksi.

15. PALAUTTAA MIELEEN, että kansainvälisillä rahoituslaitoksilla, kansainväliset kehityspankit ja muut kehitysrahoituslaitokset mukaan lukien, on keskeinen rooli laajamittaisen rahoituksen mobilisoinnissa ilmastotoimien lisäämiseksi merkittävästi ja vaikutukseltaan suurten yksityisten ja julkisten investointien mobilisoinnissa ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi, ja niillä on johtava rooli kunnianhimoisten normien asettamisessa alalle laajemminkin. KEHOTTAÄ politiikkaan perustuvaa rahoitusta tarjoavia kansainvälisiä kehityspankkeja lisäämään tämän lähestymistavan käyttöä kunnianhimoisten ilmastopolitiikan ja sääntelyuudistusten sekä muutosvoimaisten poliittisten toimintaedellytysten edistämiseksi. SUHTAUTUU MYÖNTEISESTI kansainvälisten kehityspankkien yhteisen, Pariisin sopimukseen mukauttamista käsittelevän työryhmän sitoumukseen ja COP26-kokouksessa esitettyyn yhteiseen ilmasto julistukseen, joissa kansainväliset kehityspankit sitoutuvat tukemaan edelleen kansallisesti määriteltujen panosten toteuttamista kehittyvissä maissa, mukauttamaan rahoitusvirtansa laajemmin Pariisin sopimukseen ja tukemaan kunnianhimoisten pitkän aikavälin strategioiden ja oikeudenmukaisten siirtymien kehittämistä. ON tässä yhteydessä TYYTYVÄINEN johtajuuteen, jota useat kansainväliset kehityspankit ovat osoittaneet ilmastostrategioissaan ja -suunnitelmissaan. KEHOTTAÄ kansainvälisiä kehityspankkeja ja muita kehitysrahoituslaitoksia jatkamaan ponnistelujaan sopeutumisrahoituksen lisäämiseksi, tarjoamiseksi ja mobilisoimiseksi. KEHOTTAÄ niitä kansainvälisiä kehityspankkeja, muita kehitysrahoituslaitoksia ja vientiluottolaitoksia, jotka eivät ole vielä tehneet niin, hyväksymään ja panemaan täytäntöön Pariisin sopimukseen mukauttamista koskevat strategiat ennen COP27-kokousta, sekä ilmoittamaan rahoituksen välittäjien ja muiden vastapuolten osalta, miten ne aikovat yhteisesti raportoida salkkujensa mukauttamisesta COP27-kokoukseen mennessä. VAHVISTAA vientiluotoista annetut neuvoston päätelmät, joissa todetaan, että jäsenvaltioiden on määritettävä vuoden 2023 loppuun mennessä omat tieteelliseen näyttöön perustuvat määräaikansa vientiluottojen tukemisen lopettamiseksi fossiilisiin polttoaineisiin liittyviltä energia-alan hankkeilta, paitsi rajoitetuissa ja selkeästi määritellyissä olosuhteissa, jotka ovat yhdenmukaisia 1,5 celsiusasteen tavoitteen ja Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa. KEHOTTAÄ tässä yhteydessä kansainvälisiä kehityspankkeja, muita kehitysrahoituslaitoksia ja vientiluottolaitoksia lopettamaan asteittain mahdollisimman pian rahoituksen fossiilisiin polttoaineisiin liittyviltä energia-alan hankkeilta, paitsi rajoitetuissa ja selkeästi määritellyissä olosuhteissa, jotka ovat yhdenmukaisia 1,5 celsiusasteen tavoitteen ja Pariisin sopimuksen tavoitteiden kanssa. KEHOTTAÄ kansainvälisiä rahoituslaitoksia laatimaan konkreettisia suunnitelmia ilmastorahoituksen lisäämiseksi myös yksityiseltä sektorilta, jotta voidaan lisätä investointeja sekä hillitsemistä sopeutumistoimiin, ja ottamaan asianmukaisesti huomioon "ei merkittävää haittaa"-periaatteen ja soveltamaan sitä kaikissa rahoitustoimissa.

16. PYYTÄÄ Euroopan komissiota esittämään katsauksen EU:n, Euroopan investointipankki mukaan luettuna, ja sen jäsenvaltioiden kansainvälisen ilmastorahoituksen virroista vuonna 2021, ja neuvostoa hyväksymään asiakirjan ennen UNFCCC:n COP27-kokousta.
-